

**ที่มาของการกำหนดประเด็นการจัดการความรู้ด้านการวิจัย
“การผลิตผลงานวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมในสายสังคมศาสตร์”**

ตามที่มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้กำหนดเกณฑ์การประเมินตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในตัวชี้วัดที่ 2.2.2 เรื่องจำนวนนวัตกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนหรือชุมชนหรือสังคม และ 2.2.3 ร้อยละของรายรับที่เกิดจากนวัตกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน หรือชุมชนหรือสังคม โดยมีนิยามของตัวชี้วัด ดังนี้

นวัตกรรม หมายถึง การนำแนวความคิดใหม่หรือการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้วมาใช้ในรูปแบบใหม่ เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนานวัตกรรม ชุมชน สังคม และประเทศชาติ อาทิเช่น การทำนวัตกรรม ผ่านการทำวิจัย และพัฒนา งานวิจัยไปสู่นวัตกรรม นวัตกรรมไม่ได้จำกัดแค่สิ่งประดิษฐ์ทางเทคโนโลยี นวัตกรรม อาจเป็นความคิดหรือวิธีการปฏิบัติใหม่ ที่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ อาทิ การผสมผสานวิชาต่างๆ จนเกิดนวัตกรรม ด้านหลักสูตร การคิดระบบ Voting ใหม่ก็ถือเป็น นวัตกรรมด้านนโยบาย การสร้างคุณค่าทางวิชาการ หมายถึง โครงการวิจัยที่ก่อให้เกิดคุณค่าเชิงวิชาการ ผลงานใหม่ หรือ องค์ความรู้ ใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ หรือเป็นการนำสิ่งที่มีอยู่แล้วมาประยุกต์ด้วยเทคนิควิธีการใหม่ๆ โดยใช้ความรู้ ความคิดมา ผสมผสาน และผลงานนั้นได้ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านวิชาการ อาทิเช่น แนวคิด หรือวิธีการ การคิดค้นหลักสูตร หรือรูปแบบ วิธีการสอนใหม่ๆ เช่น รูปแบบ การสอน หรือสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น

การสร้างมูลค่าเพิ่ม หมายถึง โครงการวิจัยที่ทำแล้วก่อให้เกิดมูลค่าในรูปแบบของเงิน หรือช่วยให้ เกิดการประหยัด ในด้านเวลา แรงงาน หรือต้นทุนการผลิต โดยการตีมูลค่าออกมาเป็นตัวเงิน ฯลฯ ชุมชน หมายถึง ชุมชนตามท้องถิ่น หรือ ชุมชนทางวิชาการในศาสตร์นั้น ๆ การสร้างคุณค่าทางวิชาการ การสร้างมูลค่าเพิ่มเป็นผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ.

เมื่อนำแผนปฏิบัติการฯ พ.ศ. 2562 ของมหาวิทยาลัยไปกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยในระดับ คณะ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติของบุคลากร พบว่ายังมีความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับนิยามความหมายของคำว่า นวัตกรรม โดยเฉพาะ การนำคำว่า นวัตกรรมมาใช้ในการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จึงส่งผลให้นักวิจัยไม่สามารถออกแบบงานวิจัยที่ จะนำไปสู่ผลลัพธ์ด้านนวัตกรรมการได้

ดังนั้น วิทยาลัยการเมืองการปกครองจึงจัดให้มีกระบวนการในการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการทำวิจัย เพื่อค้นหา คำนิยาม รูปแบบของการพัฒนางานวิจัยไปสู่การสร้างนวัตกรรม และตัวอย่างของนวัตกรรมจากงานวิจัยด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

โดยกำหนดให้มีการจัดกระบวนการค้นหาความรู้จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

ครั้งที่ 1) การกำหนดประเด็นการวิจัย โดยมีคณะกรรมการวิจัยของวิทยาลัยฯ ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเงื่อนไขในการให้ทุนในการผลิตงานวิจัยที่สร้างนวัตกรรม ตามเกณฑ์การประเมินของ ก.พ.ร. 2562

ครั้งที่ 2) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนางานวิจัยไปสู่การสร้างนวัตกรรม โดยมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในส่วนคณะวิชาทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และคณาจารย์ของวิทยาลัย การเมืองการปกครอง

ครั้งที่ 3) การแลกเปลี่ยนข้อมูลจากครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำคู่มือแนวทางการกำหนดนิยาม ความหมายของการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมทางสังคมศาสตร์

แนวปฏิบัติ “การผลิตผลงานวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมในทางสังคมศาสตร์”

การสร้างนวัตกรรมจากการวิจัย ถือเป็นนโยบายหลักของรัฐบาลตามนโยบาย Thailand 4.0 ที่มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมจากการวิจัย เพื่อแก้ไขปัญหาในสังคม อย่างไรก็ตามนโยบายดังกล่าวของรัฐบาลส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้กำหนดนิยาม “นวัตกรรม” มีนัยในทางวิทยาศาสตร์ที่มีการกำหนดผลลัพธ์เป็นรูปธรรมชัดเจนภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งเกณฑ์เหล่านั้นไม่สอดคล้องกับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่งผลให้การดำเนินงานวิจัยทางสังคมศาสตร์นั้นขาดความชัดเจนในด้านของการประเมินผลลัพธ์จากการวิจัย

จากที่วิทยาลัยการเมืองการปกครองได้ดำเนินกระบวนการค้นหาความรู้จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในเรื่อง “การผลิตผลงานวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมในทางสังคมศาสตร์” ได้แนวทางในการผลิตผลงานวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรม ดังต่อไปนี้

นิยาม

“นวัตกรรมในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์” หมายถึง วิธีการใหม่ๆ อันเป็นผลจากการดำเนินการวิจัย โดยอาจเป็นองค์ความรู้ชุดใหม่ หรือการต่อยอดจากองค์ความรู้เดิม และมีการนำไปปฏิบัติเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในการแก้ปัญหา/ หรือพัฒนาศักยภาพของคนหรือชุมชน และสามารถประเมินผลลัพธ์ในแง่การสร้างคุณค่าทางวิชาการหรือการสร้างมูลค่าเพิ่มได้

รูปแบบของนวัตกรรมที่สร้างคุณค่าทางสังคมศาสตร์

1) การสร้างคุณค่าทางวิชาการ หมายถึง โครงการวิจัยที่ก่อให้เกิดคุณค่าเชิงวิชาการ ผลงานใหม่ หรือ องค์ความรู้ใหม่ ในรูปแบบต่างๆหรือเป็นการนำสิ่งที่มีอยู่แล้วมาประยุกต์ด้วยเทคนิควิธีการใหม่ๆ โดยใช้ความรู้ ความคิดมากพอสมควร และผลงานนั้นได้ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านวิชาการ อาทิเช่น แนวคิด หรือวิธีการ การคิดค้นหลักสูตร หรือรูปแบบวิธีการสอนใหม่ๆ เช่น หนังสือ ตำรา รูปแบบการสอน หรือสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น

2) การสร้างมูลค่าเพิ่ม หมายถึง โครงการวิจัยที่ทำแล้วก่อให้เกิดมูลค่าในรูปแบบของเงิน หรือช่วยให้เกิดการประหยัดในด้านเวลา แรงงาน หรือต้นทุนการผลิต โดยการตีมูลค่าออกมาเป็นตัวเงิน เช่น การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการกำหนดนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ขององค์กร ฯลฯ

การสร้างแรงจูงใจให้แก่กวิจัยในการผลิตผลงานวิจัยที่สร้างนวัตกรรม

1. มีการกำหนดงบประมาณที่เพียงพออุดหนุนงานวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรม
2. มีการบูรณาการงานวิจัยกับการบริการวิชาการหรือการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
3. มีแหล่งสนับสนุนและรองรับการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน เช่น โครงการผลิตตำรา และวารสารการเมืองการปกครอง เป็นต้น